

Zpravodaj

obce Žďár nad Orlicí

Září 2009

Nová okna a dveře z PVC v budově místní Základní a mateřské školy

Informace ze zasedání Zastupitelstva obce

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne **16. září 2009**

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. v souladu se zákonem č. 477/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů *zřizovací listinu* příspěvkové organizace Základní a mateřská škola, Žďár nad Orlicí, okres Rychnov nad Kněžnou a pověřuje starostku obce jejím zápisem na příslušných úřadech.
2. přednesená rozpočtová opatření v plném rozsahu a pověřuje účetní obce jejich provedením v účetním období 9/2009
3. přednesené zprávy kontrolního a finančního výboru
4. prodej pozemku p.č. 903/5 v k.ú. Žďár nad Orlicí o výměře 57 m² žadatelce p. Janě Kaňukové za cenu 70 Kč/m²
5. podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 95/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů podání žádosti obce o bezúplatný převod pozemků: p.č. st. 294, st. 295, st. 296, st. 297 v k.ú. Žďár nad Orlicí a podle § 5 odst. 6 zákona č. 95/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů podání žádosti o úplatný převod pozemků: p.č. 164/6, 169/6, 673/6 v k.ú. Žďár nad Orlicí a pověřuje starostku obce podáním těchto žádostí
6. předložený návrh Smlouvy mandátní o zajištění dovozu a donášky stravy pro seniory na území obce Žďár nad Orlicí mezi mandatářem Domovem důchodců a mandantem Obcí Žďár nad Orlicí
7. kupní smlouvu č. 090267/5 mezi AG COM, a.s. a obcí Žďár nad Orlicí na dodávku zařízení uvedené ve smlouvě – potřebné ke zřízení plně verze pracoviště Czech-POINT
8. přijetí poskytnuté neinvestiční dotace ve výši 283 000,- Kč a uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace z krajského Programu obnovy venkova – dotační titul 1 – Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti na projekt „Výměna oken a dveří z PVC v budově místní Základní a mateřské školy“
9. případnou realizaci projektu odděleného sběru a využití biologicky rozložitelných odpadů na území svozové oblasti společnosti ODEKO s.r.o. a souhlasí s rozmístěním sběrných nádob na bioodpady v katastrálním území obce
10. vyřazení kamen Filesc na tuhá paliva z evidence majetku z důvodu nadbytečnosti

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. přednesené informace k pořizovanému územnímu plánu obce

zpracovala M. Benešová

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

vypadá to, že letošní babí léto se nám alespoň částečně snaží vynahradit nepřilíš povedené prázdninové počasí. A i když „se nám tento způsob léta mohl zdát poněkud nešťastným“, věřím, že jste si dobu dovolených, výletů, koupání a jiných letních aktivit rádně vychutnali a nabrali síly do ne vždy hezkých podzimních dní.

Dovolte, abych Vám ve zkratce přiblížila, co se během „okurkové sezóny“ ve Žďáru nad Orlicí událo a co nás v nejbližší budoucnosti, z pohledu života v obci, čeká.

V červnovém čísle zpravodaje byla vyhlášena anketa na téma „Komunitní vzdělávání v obci“. Cílem této ankety bylo zjistit, s jak velkým zájmem občanů by bylo možné počítat při případném podání žádosti o finanční prostředky na projekt, ve kterém by byla zapojena místní Základní škola a **občané – jako aktivně zapojená komunita – za účelem vytvoření vzdělávacích aktivit** (jako např. kurzů řemesel, jazykových a počítačových kurzů nebo aktivit se sportovní tematikou). Do 31.8.2009 bylo možné do určených boxů vhodit anketní lístek.

Dnešní život na vesnici není jednoduchý a na volnočasové aktivity nám všem zbývá velmi málo času, ale opravdu jsem byla překvapena, že neměl potřebu se k tomuto tématu vyjádřit jediný občan. Počet vhozených lístků po více jak dvou měsících trvání ankety: 0. Z tohoto výsledku pro mne vyplývá, že v současné době není v naší obci poptávka po podobných aktivitách. Zároveň si myslím, že není třeba celou myšlenku projektu navždy zatratit. Nyní víme, že tato možnost existuje a možná jednou nastane čas, kdy se zájem občanů o tento způsob vyžití zvýší.

Také v minulém čísle zpravodaje byla avizována pro obec z pohledu rozpočtu zásadní akce – výměna oken a dveří z PVC v budově místní Základní a mateřské školy. Stavební úpravy započaly 20.7.2009 a byly dokončeny dle smlouveného termínu tak, že se nám podařilo zajistit prázdninový provoz mateřské školy. Cena díla dle smlouvy činila 782 452,- Kč. Na základě podané žádosti o dotaci nám byla ve druhém kole poskytnuta finanční podpora z krajského Programu obnovy venkova ve výši 283 000,- Kč. Dále byly provedeny úpravy interiéru Základní školy (montáž a dodávka sádkokartonové příčky, montáž posuvných dveří, dovybavení počítačové učebny nábytkem) tak, aby mohla od 1.9.2009 v naší Základní škole fungovat dvojtřídku. Tyto úpravy si financovala Základní a mateřská škola ze svého rezervního fondu.

Další novinkou, která na Vás čeká, je zřízení nového pracoviště Czech-POINT na našem obecním úřadě. Obec požádala prostřednictvím ORP Kostelce nad Orlicí o podporu na plnou verzi pracoviště Czech-POINT a obdržela dotaci ve výši 79 837,- Kč. Občané budou moci na Czech-POINTU získat údaje, opisy a výpisy, které jsou vedeny v centrálních veřejných evidencích a registrech (např. bodové hodnocení řidiče, seznam kvalifikovaných dodavatelů, registr účastníků provozu Modulu autovraků ISOH, výpis z obchodního rejstříku, výpis z živnostenského rejstříku a podání živnostenskému úřadu, výpis z katastru nemovitostí, výpis z rejstříku trestů, výpis z insolvenční rejstříku). Czech-POINT by měl také umožňovat úředně ověřit dokumenty, listiny a podpisy a převést dokumenty do elektronické formy, učinit jakákoliv podání k úřadům veřejné správy a získat informace o průběhu řízení.

Na závěr bych Vás chtěla informovat o průběhu pořizování územního plánu obce Žďár nad Orlicí. V současné době je zpracován „Návrh“ územního plánu, nad kterým se vedla společná jednání za přítomnosti pořizovatele (Ing. Padriánová - Kostelec nad Orlicí), určeným zastupitelem (starostkou) a zpracovatelem Ing. arch. Vojtěchem s dotčenými orgány. Nejvíce návrh ÚP ovlivnilo stanovisko Ochrany ZPF - Krajský úřad Královéhradeckého kraje, které striktně požadovalo upravit lokality k výstavbě. ÚP byl upraven a opět zaslán dotčeným orgánům ke kontrole. Po uplynutí zákonných lhůt k vyjádření bude čistopis ÚP po dobu 30 dní před veřejným projednáním k dispozici k nahlédnutí na Obecním úřadě ve Žďáru nad Orlicí (informace bude zveřejněna na úřední desce obce, předpokládaný termín je půlka listopadu 2009). Každý k němu může podat písemnou připomínku, vlastníci pozemků a staveb, kteří jsou návrhem dotčeni, vznášejí písemnou námitku, a to nejpozději na veřejném projednání. Dotčené orgány k těmto připomínkám a námitkám uplatní na závěr veřejného projednání svá stanoviska. Dojde-li na

základě veřejného projednání k podstatné úpravě návrhu územního plánu, koná se opakované veřejné projednání za účasti dotčených orgánů, námitky a připomínky lze uplatnit nejpozději při opakovaném veřejném projednání, jinak se k nim nepřihlíží. Je-li na základě projednání nutné návrh územního plánu přepracovat, zpracuje pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem pokyny pro zpracování návrhu územního plánu a předloží je ke schválení zastupitelstvu obce.

Kroky následující po veřejném projednání návrhu ÚP jsou věcí pořizovatele. Ten spolu s určeným zastupitelem (starostkou) vyhodnotí výsledky veřejného projednání a doplní odůvodnění územního plánu, zejména o návrh rozhodnutí o námitkách, vyhodnocení připomínek. Jsou-li všechny náležitosti ÚP v pořádku, vydává jej zastupitelstvo formou opatření obecné povahy.

Přeji nám všem mnoho sil a pevných nervů do nejen sychravého podzimního počasí.

Martina Benešová

Víte, že...

- ke dni 15.9.2009 má obec 438 obyvatel.
- se „pravděpodobně“ již v letošním roce nebudou konat volby do PS parlamentu ČR.
- 10.10.2009 se uskuteční sběr starého železa.
- se 29.9. 2009 od 15. hodin koná první setkání „**MATEŘSKÉHO CENTRA**“ – všechny zájemce srdečně zveme (podrobnosti str. 7)
- se v pátek 30.10.2009 bude konat již tradiční Halloweenský průvod zakončený strašidelnou zábavou v Restauraci Pod Kaštany.
- se od 10.10.2009 bude vypouštět Starožďárský rybník, výlov se uskuteční 24.10.2009

TJ Sokol Žďár nad Orlicí, oddíl kopané

Příprava na podzimní část sezóny 2009/2010 začala změnou na místě trenéra a pokračováním v již započaté výměně a omlazování hráčského kádrů. Trenér a hráč v jedné osobě Zdeněk Lebeda odešel na hostování do Křivic, jeho místo na lavičce převzal Emanuel Vyhlídal st. Současně s novým trenérem přišli z Týniště dva hráči – E. Vyhlídal ml. (přestup) a Filip Rektor (hostování), naopak do Týniště odešel na hostování Ladislav Sršeň. Další dva mladí hráči v našem mužstvu jsou Tomáš Cabalka (hostování z Albrechtic) a Marek Baše (hostování z Lípy).

V první polovině srpna začala mistrovská soutěž i okresní pohár. V poháru jsme odehráli dva zápasy. Nejprve jsme postoupili přes družstvo Rokytnice, v dalším kole poháru jsme hostili Vamberk, s výsledkem 2:2 po 90 min. utkání, v penaltovém rozstřelu se rozhodovalo až v 11 sérii, šťastnější byli hosté a postoupili. V okresním přeboru se v prvních zápasech nedařilo, mužstvo si zvykalo na spoluhráče, novou hru i trenéra. Po minulém víkendu přinesla sportovní rubrika Deníku Rychnovska příjemné titulky: *Bílek čtyřmi góly sestřelil vedoucí tým, Senzační výhra Žďáru na půdě lídra soutěže byla jeho premiérová v sezóně, Kanonýrský recept předvedl čtyřgólový Jan Bílek.* Titulky napovídají hodně, byl to především kvalitní a zodpovědný výkon celého mužstva, hra, na kterou bylo radost se dívat. Doufáme, že podobných zápasů bude přibývat a dají odpověď hlavně těm rádoby „příznivcům“, kteří dokážou jen hanit a navštěvují okolní utkání, jenom ne domácího týmu. Pokud se podaří našim hráčům navázat na výkon a předvedenou hru v Deštném, měli by sami dát odpověď na otázky typu:

Proč odešel náš hráč tam a přišli tamti hráči sem apod. Dnes, už i v okrese stojí fotbal na jiných základech a přestupové logice, než např. před 20 lety. Je posledních pár lidí, kteří pro spolek, jako je sokol něco dělají a jestli se ještě možná menšímu počtu lidí nepodaří jim to otrávit, třeba se o sportu v naší obci i v budoucnu něco zajímavého dočteme.

Po šestém kole jsme získali 7 bodů, v tabulce okresního přeboru 7. místo a čeká nás sobotní derby se Zdelovem.

za TJ Sokol Žďár n.O., Miloš Vošlajer

Elévové Žďár nad Orlicí

Letošní fotbalovou sezónu jsme zakončili na hřišti u pana Václavíka, který nám připravil pohoštění. Kluci si to moc užili.

A jak vše vlastně dopadlo?

Umístili jsme se na krásném 2. místě s počtem 104 bodů. Na ukázkou přikládáme tabulku našich nejlepších střelců.

Tomáš Kos	69 gólů
Vojta Šreiber	19 gólů
Tomáš Moravec	15 gólů

Hráčům přejeme hodně fotbalového štěstí do nové sezóny. Děkujeme také rodičům, kteří každou sobotu jezdí kluky povzbuzovat. V září od nás někteří hráči odchází, takže u nás i nadále zůstávají hráči z Lípy nad Orlicí a spojujeme se i s Albrechticemi nad Orlicí. Tento rok jsme už v kategorii elévů.

Snažíme se fotbal ve Žďáru nad Orlicí udržet a jiné východisko než se spojit s jinými kluby nám nezbyvá. Věříme, že nás přijdou povzbudit i místní fanoušci a my se jim na oplátku odměníme nastřílenými góly a pěknou hrou.

SEZNAM HRÁČŮ ELÉVŮ ŽĎÁR NAD ORLICÍ:

Vošlajer Jakub, Kapucián Adam, Janda Filip, Kos Tomáš, Václavík Matěj, Nedomanský Vojtěch, Švagr Rostislav, Šreiber Vojtěch, Ungrád David, Bartoš Vojtěch, Kvasnička Kryštof, Dvořák Jakub

Tomáš Kos a Petr Nedomanský, trenéři elévů

Sbor dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Červen 22. 6. 2009 výcvik JSDH (jednotka Sboru dobrovolných hasičů – tzv. zásahová jednotka) – přezkoušení čerpadel u vodního zdroje – čerpadla kalová, plovoucí, pomocná, PS-12.

- 29. 6. 2009 výcvik JSDH – terén – zásady dodržování spojového řádu, pravidla komunikace a signály u zásahu.

Červenec - Pravidelná schůzka sboru.
- Údržba a oprava hasičské techniky a vybavení.
- 13. 7. 2009 školení JSDH – teoretický a praktický výcvik s přístrojem ALP 100 – určený k provádění hasebního zásahu pomocí oxidu uhličitého CO₂ – používá se k hašení elektrických zařízení, hořlavých a výbušných plynů, kapalin.

- 26. - 27. 7. 2009 – specializační kurz pro velitele JSDH „Ochrana obyvatelstva a civilní ochrana“ v Ústřední hasičské škole Bílé Poličany (účast Tomáš Zahálka, podrobnější zprávu včetně fotografií přineseme v příštím čísle zpravodaje).

Srpen

- Pravidelná schůzka sboru.
- 10. 8. 2009 – účast členů JSDH na společném cvičení SDH Týniště a SDH - Albrechtice „výcvik jednotky v terénu“.
- 15.8.2009 sbor pořádal grilování pro členy a přispívající.

Září

- Pravidelná schůzka sboru.
- 12. 9. 2009 jsme se zúčastnili tradiční soutěže v požárním útoku v Albrechticích nad Orlicí. Sání probíhalo z přírodní nádrže, útok byl veden na dva proudy C, družstvo o počtu 7 hasičů. Do boje o umístění v první trojici požárních družstev jsme tentokrát bohužel nezasáhli.
- V tomto období provedla JSDH ve složení Petr Švehla, Jan Kvaček a Petr Němec technický zásah, kdy jsme museli na dvou stromech poškozených při vichřici odstranit větve, které ohrožovaly občany.
- **26. 9. 2009 se uskuteční brigáda v hasičárně. Budeme uklízet, bít, natírat vrata apod. Proto prosím všechny bratry hasiče, aby se dostavili v hojném počtu v 8.00 hodin. Občerstvení zajištěno.**

Tímto bychom Vás chtěli srdečně pozvat na Posvícenskou zábavu, která se bude konat 24.10.2009 v Restauraci Pod Kaštany.

Dále upozorňujeme, že 10.10. 2009 od 9.00 proběhne sběr starého železa.

za SDH Žďár nad Orlicí Kamila Berounská a Tomáš Zahálka

Závody v Albrechticích – 12.9.2009

Technický zásah – odstranění větví po vichřici

Zprávičky ze školy a z mateřské školky

Prázdniny byly opět krátké, jako každý rok, ale ve škole se toho stihlo hodně. Celá budova se rozzářila novými plastovými okny, kterými už nám nebude do tříd pršet a foukat. Přibyly i nové vchodové dveře a žaluzie do oken. I uvnitř školy došlo ke změnám. Vybudovala se nová sádkartonová přička s dveřmi, a tím vznikl nový prostor pro počítače a hernu školní družiny. V uvolněné třídě teď učí prvňáčky a čtvrtáky p. ředitelka J. Bouchnerová, v bývalé třídě zůstali druháci a třetíci, které učí p. učitelka B. Hrušková. Všechny třídy se pak spojují na tzv. „výchovy“.

Po stavebních úpravách bylo potřeba všude uklidit a přestěhovat nábytek. A tak jsme vyhlásili „prázdninovou brigádu pro rodiče a příznivce školy“. Nejdříve v MŠ, kam přišla pomoci p. Benešová, p. Šrajbrová a p. Kos a pak v ZŠ, kde pomáhala p. Berounská, p. Beneš a p. Vencl. Ke konci prázdnin nám konečně přišel nový nábytek do tříd, ale k našemu zděšení v krabicích, rozložený na prkénka a šroubečky! A tak jsme zoufale obíhaly Žďár a prosily někoho, kdo nám ho smontuje. Těto práce se s úspěchem zhostili p. Absolón, p. M. Felcman a Tomáš Syrový. Tomáš je náš bývalý žák, a to že nám zachoval přízeň, mě velmi těší. Ne o každém, koho jsem učila, se to dá říct. A ještě nesmíme zapomenout na velkou pochvalu pro p. Dvořákovou, která nám na závěr školního roku upekla pro všechny děti úžasný dort s marcipánovými zvířátky. Byl tak veliký, že si na něm pochutnaly i děti z MŠ.

Takže: VELKÝ DÍK VŠEM !

Od konce září chystáme jednu novinku. Při mateřské škole bude jednou týdně, a to v úterý od 15. do 16. hodin fungovat MATEŘSKÉ CENTRUM. Sem si mohou přijít pod dozorem svých maminek pohrát děti, které do školky ještě nechodí. Mohou využívat hernu a hřiště, mohou se domluvit na společném výletě, či jiné činnosti. Věříme, že maminky uvítají možnost, seznámit své dítě s prostředím, kam brzy bude chodit.

A na závěr máme ještě prosbu. Sháníme do „ředitelny“ za odvoz 2 funkční menší křesílka – ta naše jsou už dost „unavená“. A na výtvarné práce zbytky vodou ředitelných barev (malířských i natěračských).

*Mgr. Jaroslava Bouchnerová
ředitelka ZŠ a MŠ*

Budova místní Základní a mateřské školy po výměně oken a dveří z PVC

1. září 2009

2009/09/01

Nově vytvořená
počítačová učebna

Z historie naší obce

Ze staré obecní kroniky

V poslední době jsme asi už všichni unaveni z tahanic na naší politické scéně. Ze sdělovacích prostředků se na nás hrnou znepokojující zprávy o hospodářské krizi. Stará obecní kronika přináší svědectví o tom, že ani naši předkové nebyli takových nepříjemností ušetřeni. Zápis z roku 1910 silně připomíná současnou situaci. Jen ta stará krásná čeština připomíná, že jde o dobu dávno minulou.

„...Spory národní a jejich vliv na zemské hospodářství

Pohromami stíhán byl národ náš také na poli politickém. Již v dřívějších letech Němci usilující o národnostní rozdělení Čech nepřipustili na zemském žádného jednání. Rozpočet neprojednán, povolení pivní dávky a jiných úhrad na vydání zemská nevyřízeno. Tím octla se země ve finanční tísní a úpadek hrozil veškerému zemskému hospodářství. Aby neblahý stav tento se urovnal, svolán dne 30. září zemský sněm, jemuž podány předlohy smíru mezi oběma národnostmi.

Z počátku se zdálo, že jednání bude míti příznivý výsledek, avšak ku konci postavili se němečtí poslanci proti smluveným předlohám a celé jednání v dohodu takto ztroskotáno. Spory národnostní v tak zvaném uzavřeném území trvaly jako v letech předešlých a české menšiny musely snášeti těžká příkoří proto, že nechtěli zadati svých práv. Propouštění z práce, vypovídání z bytů, vytloukání oken, to byly zbraně jakých užívali nepřátelé naši, aby znemožnili výchovu a vyučování dětí českých v řeči mateřské...“

A jak to vypadalo v naší obci?

„...Spory občanské

Boje politických stran trvaly i roku tohoto k nemalé škodě všech v obci naší. Přátelské soužití mezi občanstvem na dobro vymizelo, neboť toto jsouc roztrženo dle politického smýšlení, pohlíželo na stoupence stran jiných s nedůvěrou, ano dokonce s nepřátelstvím. Místo zábav zušlechťujících pořádány časté taneční zábavy, při nichž mládež sotva škoře odrostlá navykala hýření a rvačkám.

Smutné naděje do budoucnosti!!...“

Posud'te sami, jestli jsme na tom hůře nebo ne.

Ze staré kroniky vybrala Jana Řeháčková

Vilém Kejzlar: Velké požáry ve Žďáru nad Orlicí

(ze zápisů v pamětní knize obce)

Několikrát mocně zakokrhál ve Žďáru nad Orlicí „červený kohout“ a způsobil obyvatelům obce mnoho utrpení a těžkých starostí. Dřevěné chalupy kryté došky nebo šindelem byly uprostřed vesnice na sebe přímo namačkány. To způsobilo, že ohni padl za oběť obyčejně větší počet stavení a stodol.

Kroniku obce Žďáru začal psát žďárský učitel Václav Macháček až v r. 1907. Mohl v ní uvést jenom požáry z druhé poloviny 19. století, jak se o nich dověděl od starých pamětníků a z nečetných písemných zpráv a pramenů.

První z nich, o němž je v knize zmínka, je oheň ze dne 30.10. 1855. Tehdy po osmé hodině večer vypukl požár v č. 34 Agáty Kopecké. Toho dne slavena posvícenská zábava, „sousedská“ a nebylo ani v tomto, ani sousedních staveních živé duše. Chytilo i sousední stavení hospodářské č. 33 tehdejšího představeného obce Josefa Škopa a vyhořelo do základů. Přitom i jeho majitel utrpěl úraz.

Prvý velký požár vznikl v r. 1863 (31.7.), kdy za prudkého západního větru lehlo popelem 27 popisných čísel a 57 rodin se octlo bez přístřeší. V plamenech zahynuly tři děti (3letý synek Jana Dostála – František, 4letá dcerka Josefa Plachetky – Barunka, 4letý Toník – syn Josefa Holuba),

také několi kusů hovězího dobytka uhořelo. Pohořelým daroval majitel borohrádeckého panství, hrabě František z Lützova, 300 zlatých.

Hned v následujícím roce 1864 (22. června) za velikého sucha vznikl požár v č. 19 a vyhořelo 11 stavení.

Dne 15.11. 1884 večer vypukl oheň ve stodole žďárské myslivny a rozšířil se i na obydlí a další části objektu. Celé stavení bylo ze dřeva a shořelo se vším zařízením až do základů.

Také v r. 1886 vznikly ve Žďáru dva požáry. Prvnímu padla za obět' stodola Jana Škopa z č. 55. Při druhém – na Velký pátek 23. dubna – za silného větru vyhořelo 12 stavení a obecní kůlna. Téměř všichni pohořelí byli aspoň z části pojištěni. Sběrka pro ně vynesla 36 zlatých a 7 krejcarů.

K poslednímu velkému požáru došlo krátce po poledni dne 2. června 1901, kdy z domku č. 51 (Jana Kubáta) vyšlehly plameny a podporovány silným větrem, suchem a nedostatkem vody v necelých 10ti minutách zachvátily 19 stavení krytých většinou slámou a šindelem. Lidé se namáhali zachránit aspoň nějaký nábytek, peřiny, šaty, ale sotvaže s nasazením vlastního života něco z hořících stavení vynesli, ihned se ty věci vzňaly. Přístřeší a veškerého majetku bylo zbaveno 36 rodin o 200 členech. Škoda byla odhadnuta na 60 tisíc korun, pojištění bylo nepatrné. Poněvadž stav pohořelých byl beznadějný, neboť byli úplnými žebráky, konaly se s povolením okresního hejtmanství sbírky pro pohořelé, jež vynesly 5 822 K 49 h. Také poslanec Václav Klofáč osobně intervenoval u ministerského předsedy a pohořelí získali státní podporu 4 000 K. Tak bylo umožněno postavit nová stavení z cihel a opatřit je taškovou krytinou. Tím nabyla obec i úhlednějšího vzhledu.

Po této katastrofě byl r. 1902 v obci ustaven požární sbor, zakoupena stříkačka a upraven rybníček na strouze protékající.

Ty další požáry už daleko nedosáhly rozsahu neštěstí z r. 1901. Zajímavý z nich je oheň, který 4.1. 1906 v noci zničil rozsáhlé stavení č. 32 náležející Ing. Frant. Schmidtovi. Obyvatelé domu ztěžší zachránili holý život. Podle všech známek byl požár založen, už i proto, že během 12 let stavení vyhořelo třikrát, předtím o žďárském posvícení r. 1894 a pak 19.8. 1897.

Nakonec jen stručná zmínka: v neděli 24.11. 1928 zničil požár domek Frant. Zahálky na horním konci Žďáru a za týden nato postihl domek Frant. Horčičky, zase v neděli dne 15.5. 1933 byl zničen požárem domek Havlův č. 31 na dolním konci Žďáru a koncem června 1933 shořely v jednom dni stodola rolníka Vajgla ve Žďáru a usedlost rolníka Myšáka na Chotivi – tento požár byl založen a připravil o život i jakéhosi starce.

dodal Ladislav Vajgl

Zvyky a obyčeje Svatý Václave, vévodo České země...

Svatý Václav (28. září) je od 11. století patronem českého státu. Jeho obraz je na všech přemyslovských pečetích, byla mu zasvěcena koruna českých králů a s jeho jménem chodili čeští vojáci do bitev. Přesto je kníže Václav poněkud rozporuplnou postavou. Jednou je zachráncem Čechů a statečným rytířem. Jindy je symbolem poraženectví a ústupků německým sousedům.

Knížete Václava vychovávala babička Ludmila. Naučil se dobře číst i psát, to bylo na jeho dobu dost neobvyklé. Seznámil se také s křesťanským učením. Jeho matka Drahomíra nechala babičku Ludmilu zavraždit (zřejmě boj o moc!). Po té, co Václav nastoupil na knížecí stolec, nechal svou matku vyhnat z Prahy a ostatky své babičky převezl do Prahy. Byl to silný a nebojácný panovník. Na Pražském hradě nechal postavit kapli sv. Víta, která tvoří základ současného chrámu.

Historici si nejsou jisti, ve kterém roce se Václav narodil, kdy zemřel a kolika let se vlastně dožil. Vládl zřejmě od roku 922. Ani přesné datum jeho smrti není známo. Víme den a měsíc – 28. září, ale rok ne. Vědci se shodují na dvou datech – r. 929 nebo r. 935.

A jak zemřel? Byl zavražděn v Boleslavi na křtinách svého synovce, zřejmě ho nechal zavraždit jeho bratr, aby se dostal k moci.

Nejznámější legendy o sv. Václavovi: Když se narodil (r. 903 knížeti Vratislavovi a matce Drahomíře) vyšla nad jejich hradem Stochov čarokrásná hvězda, uviděl ji starý ovčák a vypravil se na hrad.

Tam předpověděl, že malý Václav bude vznešená osoba. Potom zapíchl do země svou starou hůl, po chvíli na ní začaly rašit pupeny.

- Až bude v Čechách nejhůře, z hory Blaník vyjede kníže Václav se svou družinou a na Karlově mostě jeho kůň vyrpne kopytem ze země kouzelný zlatý meč. Tím mečem Václav poseká všem nepřátelům hlavy a zavládne trvalý mír.

Svátek svatého Václava uctívala v minulých staletích celá naše země. Konaly se slavnostní mše i lidové veselice, pořádaly se poutě a posvícení. Některé slavnosti byly spojeny i s tím, že Václav byl pokládán za patrona vinařů a sládků. V pohorských oblastech a v kopcovitých krajích se obvykle toho dne vracela stáda ze vzdálených pastvin do chlévů k přezimování.

I dnes se v některých městech konají na den sv. Václava slavnosti s alegorickými průvody, šermířskými souboji, předváděním starých řemesel i hudbou a tancem. Ke zvykům, které mají mnohaletou tradici, patří i setkávání Čechů pod Myslbekovou jezdeckou sochou sv. Václava na Václavském náměstí v Praze. Pod dohledem knížete se tu konají nejen oslavy, ale probíhaly zde i demonstrace.

Zpracovala Jana Řeháčková

Medailonek

Také už Vás unavují zprávy o politických nesvárech a nejrůznějších a nejrůznějších trestných činech? Také si rádi přečtete něco milého a povzbuzujícího? Tak právě pro Vás je tahle nová rubrika. Budeme Vám přinášet zprávy o lidech z našeho okolí, kteří se ve svém volném čase věnují něčemu zajímavému. V minulém čísle zpravodaje byl příjemným pohlazením článek od paní Lenky Milé z Týnišťského tanečního klubu Raz a Dva o Luce Brandejsové. Tak jsem se Lucky zeptala za Vás:

Lucka Brandejsová (nar. 1993)

Lucko, mám stále ještě v paměti Tvé taneční vystoupení, které jsi nacvičila společně s Patrikem Kuzbou na konci školního roku 2007/2008, kdy jste se jako devátáci loučili s borohrádeckou školou. Perfektní účes, krásné šaty a nádherný tanec naprosto vyrazil dech všem Vaším spolužákům i učitelům. Pokud vím, tak celé vystoupení jste nacvičili sami, v té době jsi ještě nechodila do žádného tanečního kroužku. Trochu Vám pomáhal p.uč. Štěpán. Od té doby už uplynula nějaká doba.

Po ukončení základní školy jsem začala navštěvovat základní taneční kurz v Týništi nad Orlicí pod vedením Lenky Milé a Oresta Janečka (klasické „taneční“ pro náctileté – pozn. red.), a protože nás taneční elán neopustil, začala jsem navštěvovat TK Raz a Dva v Týništi nad Orlicí, kde se svým tanečním partnerem společně 3x týdně trénujeme latinsko-americké tance (cha-cha, rumba, samba a jive). Výsledky na sebe nedaly dlouho čekat – ze soutěží máme pár prvních míst a finálových umístění.

Které úspěchy jsou pro Tebe nejcennější?

Kutná Hora – „O Kutnohorský groš“, Hradec Králové, Skuteč, Chvaletice, Praha – 4. místo na Mistrovství ČR

A co škola?

Druhým rokem navštěvuji Obchodní akademii T. G. M. v Kostelci nad Orlicí – obor Ekonomické lyceum. Studium je celkem náročné, ale zatím ho zvládám velmi dobře. První ročník jsem ukončila vyznamenáním.

Plány do budoucna?

Stále se zdokonalovat v latinsko-amerických tancích, získat se svým tanečním partnerem co nejvíce ocenění a společně postoupit do vyšších tanečních kategorií. Mezi mé další plány v této době patří zvládnout a úspěšně dokončit střední školu.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně štěstí. Jana Řeháčková

Znáte všechna zákoutí naší obce?

Toto místo je notoricky známo především cyklistům, kteří dojíždějí do sousedního města.

Hádanka z minulého čísla:

„Sekyrova“ hájovna u cyklotrasy
na Borohrádek - pod osadou Světlá

Společenská kronika

Životní jubilea – červenec – září 2009

87 let	Marta Charvátová
80 let	Růžena Janáčková
70 let	Božena Štučková
82 let	Milada Charvátová

*Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví,
hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.*

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp.133, Žďár nad Orlicí, 517 23, tel.: 494 371 516,
www.poorlicko.cz/zdar, e-mail: zdar@wo.cz. Náklad 200 výtisků. Neprodejné.

Redakce zpravodaje: Martina Benešová, Mgr. Jana Řeháčková a Jana Šrajbrová

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 15. prosince 2009.

Příspěvky můžete odevzdat v písemné nebo elektronické podobě na obecním úřadě, články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.
